בעזרת השם יתברך

# אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
**תקכ"ב**

פרשת
**פטות פסעי**
תשפ"ו

**השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:**
**בארץ ישראל: 073-388-6654, בארה"ב: 605-477-4445**

חסדי השם יתברך אנחנו אוחזים בפרשת **'מטות־מסעי'**, שבת מברכין **חודש מנחם־אב**; בדרך־כלל, שתי פרשיות אלו מחוברות הן, ועמן מסיימים את **ספר במדבר**, ונקראות **"מטות מסעי - חזק"**.

והנה, הרמז והמסר המונח בתוך שמות פרשיות אלו הוא ברור וחזק מאד: האדם בחייו צריך להיות בקי מאד איך להכניע את עצמו; **העבודה של אדם בזה העולם - שיזכה לענין של 'ביטול'!**

ורבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' נב) מסביר זאת בתוך דברי המשנה (אבות ג, ד): הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה וְהַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי **'וְהַמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה'**, שבפשטות הכוונה היא על אדם משועמם שהולך בטל וחסר־מעש, אבל בא רבינו ומגלה לנו שהעניין של **'בַּטָּלָה'** הוא **'להגיע לביטול'** - שזו המדרגה הכי גבוהה! ורבינו אומר שזה סובב על ענין שאדם צריך לבטל את עצמו **'מכל וכל'** - שהוא ירגיש שהוא לא כאן בכלל! **רק הקב"ה נמצא כאן, והוא נכלל לגמרי בשרשו - הוא נכלל לגמרי בהקב"ה!** ואכן, זו מדרגה גדולה מאד, וזו עבודתו של האדם בכל ימי חייו - להגיע אל הביטול הזה! ורבינו אומר שם, שעל זה ברא הקב"ה את הבריאה - שאדם יזכה להגיע לכזה דבר של "ביטול", וייכלל בשרשו לגמרי!

והנה אנחנו אנשים פשוטים, מדברים מבני־אדם שלא מבינים בכלל על איזה 'ביטול' מדובר - הלא האדם הוא "חתיכה של ישות"... **למה שנטעה את עצמנו?... האדם הוא "חתיכה של ישות", ומלא עם כל המידות־לא־טובות רח"ל** - כעס, קפידות, שיגעונות, הוא מתפרץ בלי גבול, הן על עצמו, הן על אחרים, הן בביתו, וזהו **'ביטול'** בצד שכנגד הקדושה - שהוא **מבטל** את הכל רח"ל... הוא מוכן 'על הרגע' לבטל את כולם... ותחילה - הוא מבטל את ערך־עצמו, ואין לו שום 'כבוד־עצמי', הוא בעיני עצמו מזולזל, וכך כל הבית שלו... ומה זה גורם? **אם בעצמו הוא 'לא שווה כלום', אז הוא מבטל את אשתו ואת הילדים, השם ישמור... כך היא המציאות - אם**

**אדם לא רוצה להטעות את עצמו, ויסתכל היטב על עצמו ויראה שהוא חי 'חיים בטלים', רחמנא ליצלן...**

אבל רבינו מגלה לנו שהעבודה של אדם צריכה להיות - **להמשיך עצמו אל הביטול האמור, לבטל את עצמו!** ושזה יהיה כל החיות שלו...

ודיברנו מהעניין הזה כמה פעמים בסביבות ימי חג הפסח, שאז מתחילים להזכיר "משיב הרוח ומוריד הטל", ובתוך 'תפילת טל' שאומרים אז - חוזרים ומזכירים הרבה בפיוטים את המילה **"בְּטַל"** - שנזכה ל'טל של ברכה', **והרמז בזה שהקב"ה אומר לנו: "בְּטַל"! תבטל כבר את עצמך! תפסיק כבר עם כל השטויות האלו!** אבל אדם לא מבין את מה שמדברים אִתּוֹ... **הרי אתה צריך ישועה גדולה! תחליט פעם ותלמיד שאתה הולך להתבודד ולקבל את העניין של 'ביטול'!**

וזה מה שרבינו מסביר שם בתורה נ"ב, וזהו כל יסוד התורה הזו - היסוד של **התבודדות**: 'הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה וְהַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי וְהַמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה, הֲרֵי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ'; אך האדם כל־כך עסוק עם אחרים ועם כל מיני שיגעונות וכו', וכי יש לו זמן לזה בכלל?... 'וכי אבטל את עצמי?'... **אדם צריך לקחת את עצמו, לזרוק את עצמו על הרצפה ולהתחנן: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַחֵם עָלַי! רַחֲמָנָא לִצְלָן אֵיךְ אֲנִי נִרְאֶה... מַה יִּהְיֶה אִתִּי?!'...** אבל הוא לא זוכה לדעת את זה, והוא הולך מלא בגאווה וישות - 'אתה לא מכיר מי אני?'... **אני מכיר היטב מי אתה!...**

והכלל, העבודה של האדם היא להגיע לדבר כזה - **להכניע את עצמו**, וזה החיים של האדם, וכמוסבר בדברי רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' עב), שכל תחיית המתים שלעתיד לבוא, זה כפי הביטול והשפלות של האדם - **אדם זכה לבטל את עצמו? כך הוא יקום לתחייה!** ואמנם זה נשמע כ"שני הפכים בנושא אחד", אבל זה העניין הזה - שאדם הזוכה לבטל את עצמו, זה החיים שלו!

ורבינו מזכיר שם את דברי הגמרא (סוטה ה.), שאדם נעשה **"שכן לעפר בחייו"**, וכמ"ש (ישעיה כו, יט) "יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ **שֹׁכְנֵי עָפָר**"; אומרת הגמרא: 'שוכני עפר' אין הכוונה אחר שאדם נפטר ונעשה 'שכן לעפר', אלא אומרת הגמרא: **"מִי שֶׁנַּעֲשָׂה שָׁכֵן לְעָפָר בְּחַיָּיו"**.

סיפרתי כמה פעמים, שֶׁבְּעֵת שהפצנו את ה'**שפת־הנחל**' כשיצא לאור בפעם הראשונה (שנות תשל"ח-ל"ט), והיה אז חידוש גדול - הכרך הראשון של 'שפת הנחל', **ואף שעברו קרוב לחמישים שנה - הסיפור עדיין 'מצלצל' בראש: מוהרא"ש אמר אז בהתלהבות: "אִם יִשְׁאֲלוּ אֶתְכֶם מִי חִבֵּר אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, תַּגִּידוּ שֶׁהוּא כְּבָר שׁוֹכֵן בֶּעָפָר הָרְבֵּה הַרְבֵּה שָׁנִים"...** ומי שהבין כוונתו של מוהרא"ש בזה - זה העניין האמור, שאדם זוכה לבטל את עצמו, וממילא הוא **'שכן לעפר'**, ומה שייך אצלו שיבזה בן־אדם וידבר נגד האחר?... זה בכלל לא נוגע אליו... **הוא 'שוכן לעפר'!**

וזו מדרגה גדולה שאנחנו מבקשים עליה בכל יום בתפילת שמונה־עשרה: **"וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה"**; והעניין הזה מבואר בדברי רבינו (ליקו"מ ח"א רעז), ש'**עפר**' הוא דבר שכולם דורכים עליו, ואף־אחד לא מכבד אותו, ויורקים עליו, **ודווקא העפר נותן את כל הברכות** - הוא מצמיח את כל הצמחים, כל התבואה והפירות, וכו', אף שלכאורה היו צריכים לכבד את העפר ולנשקו... **אומר**

**רבינו: האדם צריך להגיע גם־כן למדרגה כזאת - שהוא עושה טובות בשביל כולם, ומה מקבל חזרה? דורכים עליו, יורקים עליו וכו', וזהו "וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה"...**

ואומר רבינו (תורה ע"ב הנ"ל), שדווקא על־ידי־זה אדם זוכה לתחיית המתים; ומה הפשט הפשוט ב**'תחיית המתים'**? שלעתיד לבוא יגיע זמן התחייה... **אך על 'תחיית המתים' אומרת הגמרא** (ריש מסכת תענית) **'דכולי יומא זמניה הוא', ופירושו בפשטות: בכל יום יכול להיות 'תחיית המתים'; ובפנימיות העניין פירשו צדיקים: "בכל יום יש 'תחיית המתים'"!**

את ברכת "מחיה המתים" אנחנו מזכירים שלוש פעמים ביום - בכל אחת משלושת התפילות, ואומרים את זה בלשון 'הווה' - **"מְחַיֶּה"** המתים [ולא אומרים **"שֶׁיְּחַיֶּה"** המתים], ומזכירים זאת כמה פעמים: 'אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ה' **מְחַיֶּה מֵתִים** אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ'; 'מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד **מְחַיֶּה מֵתִים** בְּרַחֲמִים רַבִּים'; ואמנם חותמים 'וְנֶאֱמָן אַתָּה **לְהַחֲיוֹת** מֵתִים', כי זה המשך למה שאומרים לפני־כן - **כי איך יזכה האדם להגיע לאמונה הזאת בתחיית המתים דלעתיד לבוא? על־ידי שהוא מכיר שכל יום הוא בחינה של "תחיית המתים"!**

ובכלליות, זה כל הענין שמברכים בכל בוקר **"אֱלֹקַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא"** (כדאיתא בטוש"ע), וכמו שמסיימים ואומרים שם: **"הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים"**; כי כשאדם קם בבוקר זה סוג של 'תחיית המתים' [וגם מזכירים אז את תחיית המתים דלעתיד לבוא: **"וְאַתָּה עָתִיד לְטַלְּהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבוֹא"**], נמצא שכל הדברים מראים לנו איך באופן יום־יומי אדם זוכה לעניין של 'תחיית המתים', ואיך זה נוגע "למעשה"? כי הנה לפני־כן היה האדם שבור, רצוץ, מדוכא ומיואש, ופתאום הקב"ה נתן לו חיים... **וכל זה אם אדם זוכה לקצת ישוב־הדעת, והולך להתבודד ולדבר עם הקב"ה כל יום, ואזי הוא מתחיל "לחיות"!** ואף שלפני־כן היה בבחינת "מת", ולא ידע מה לעשות עם עצמו, אבל הקב"ה הביא עליו **'טַל שֶׁל תְּחִיָּה'**, והוא קם...

ואיך זוכים לזה? הן, כאמור, על־ידי שאדם מתחיל לדבר אל הקב"ה, והן על־ידי שאדם מתחיל ללמוד תורה, וכמו שהיה בעת קבלת־התורה - שבתחילה **'פרחה נשמתם'** מרוב אור שהיה אז בשעת קבלת־התורה, וחכמינו הקדושים אומרים שהביא עליהם הקב"ה **'טַל שֶׁל תְּחִיָּה'**, וכהמשך הפסוק הנ"ל "הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר **כִּי טַל אוֹרוֹת טַלֶּךָ**" - שהקב"ה יביא 'טל' להחיות את המתים, ומהו ה**'טל'** הזה? ה**'טל'** זה ענין של **לימוד התורה**, שעל־ידי־זה אדם מכיר את הקב"ה, והוא מתחיל "לחיות"! איתא בתיקוני־זוהר (דף יב.): **'כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחַיֵּהוּ'**; [וכן הוא בדברי חכמינו הקדושים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט יְשַׁעְיָה, פֶּרֶק כו, רֶמֶז תלא): **'כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחַיֵּהוּ'**].

אשרי הזוכה לקבוע לעצמו שיעורי־תורה **'כל יום'**! הוא קובע לעצמו - **'אני צריך כל יום ללמוד תורה כמה שאפשר!'** - הוא לא מפסיד יום בלי קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום'! **הנה אנחנו עושים כבר סיום על ספר במדבר**[א], **סיום התורה**... והנה אנחנו זוכים לשתי פרשיות - **'מטות־מסעי־חזק'**, ונשארו עוד תשעה שבועות עד ראש־השנה...

**א.** מובא בדברי חכמינו הקדושים, שסיום **ספר במדבר** הוא בעצם **'סיום התורה'**, כי ספר דברים זה "משנה תורה" - חזרה על כל דברי התורה שחזר משה רבינו ביום הסתלקותו, **אבל פרשת 'מסעי' - שמסיימים בה "חזק" - זה בעצם סיום התורה**... והנה אנחנו זוכים לשתי פרשיות - **'מטות־מסעי־חזק'**, ונשארו עוד תשעה שבועות עד ראש־השנה...

**ואשרי הקובע לעצמו ללמוד בכל יום - חוק ולא יעבור - שניים מקרא ואחד תרגום! זה דבר שאדם צריך לחטוף מיד אחר התפילה!**

וכן, אשרי הזוכה ללמוד **פרק בתנ"ך** בכל יום! זה חסד חינם! אלו שלומדים יודעים שעכשיו למדנו בספר יהושע את חלוקת ארץ־ישראל, ואתמול היה פרק י"ט, ובו כתוב שהחלק של שבט נפתלי קיבלו את יבנאל, וכמו שכתוב שם (פסוק ג'ל): **"וְיִבְנְאֵל עַד לַקּוּם"** - **'לַקּוּם'** זה היה מקום מסוים הסמוך לכאן [כמובא במפרשים]; **יבנאל** נקראת בלשון חכמינו הקדושים (מסכת מגילה) **'כפר ימה'** - כי זה לא רחוק מים־כנרת, ו**'לַקּוּם'** היתה עיר לא רחוקה מהאזור הזה; **אשרי הזוכה ללמוד פרק בתנ"ך מדי־יום!** הנה התחלנו את ספר יהושע, **וצריכים "לחיות" עם הלימוד!** אם אנחנו לומדים עכשיו את 'חלוקת הארץ', אדם צריך לדמות לעצמו **'עכשיו אני מקבל חלק בארץ־ישראל!'...**

ואם אתם שמים לב, זה ממש מתאים עם פרשיות התורה שאנחנו קורין בזמנים אלו, כי בפרשיות אלו יש את חלוקת הארץ - הקב"ה אומר למשה רבינו שיגיד ליהושע שיחלקו את הארץ, ובעניין מה שקיבלו בנות צלפחד - **הכל מובא בפרקים אלו שלמדנו בספר יהושע בימים אלה**, וזה ממש ענין של 'הקורא פסוק בזמנו', שמובא על זה דברים גדולים ושהוא בן העולם־הבא. **אשרי הזוכה ללמוד תנ"ך בכל יום - חוק ולא יעבור - שלא יפסיק!**

וכן יראה ללמוד בכל יום מינימום **פרק משניות**, וכן **דף זוהר ותיקוני־זוהר**, וכן **בבלי ירושלמי תוספתא** - "כי הם חיינו"! זה ה**'טל'** שמחייה אותנו!

הכלל, רבינו מלמד אותנו שאדם צריך להגיע לעניין של ביטול - **'בְּטֵל'**! שהוא **'לא־כלום'**! וזה **'תחיית המתים'**!

ודבר זה מרומז בנוסח ברכת 'יוצר' לשבת־קודש, שמסיימים עם המילים **"אֶפֶס בִּלְתֶּךָ מַלְכֵּנוּ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ, וְאֵין דּוֹמֶה לְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים"**; מה מרומז בתוך המילים אלו? אדם שזכה להגיע לבחינת **'אֵין'** - שהוא בטל ומבוטל לגמרי, שזו המדרגה הכי גבוהה, וכמו שרבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' כא בסופו) שאפשר לאדם להגיע למדרגה כזאת שהוא חי לנצח! ו"חי לנצח" זה ענין של "תחיית המתים" - שהוא 'חי'! אבל איך מגיעים לזה? על־ידי מידת הביטול - שהוא **'אַיִן'** לגמרי!

וזהו: **'וְאֵין'** - אדם שזוכה למדרגת ה**'אין'**, אזי: **'דּוֹמֶה לְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים'** - הוא דומה כביכול להקב"ה, כי נכלל בו יתברך לגמרי, וממילא שייך בו ענין של **"תחיית המתים"** - שהוא תמיד חי...

והנה, אמנם מְדַבְּרִים אנו מִדְּבָרִים גבוהים כמובן, ואנחנו צריכים הרבה רחמים שבכלל נבין מה העניינים האלו ומה מלמדים אותנו, אבל צריכים לדעת מזה! **מה כל העניין שלומדים ספרי צדיקים ומתחזקים עם כל הלימודים של הצדיקים? שנדע למה צריכים להשתוקק, ולאן צריכים להגיע!** ואמנם לעת־עתה הנני רחוק מזה כרחוק מזרח ממערב, וגם יותר מזה... **'אֲבָל, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַחֵם עָלַי! אֲנִי מַכִּיר אֶת מְקוֹמִי!'...** כי העיקר שהאדם 'יכיר את מקומו', ולא יטעה את עצמו, ולא 'יעשה מעשה זמרי ויבקש שכר כפנחס', רחמנא ליצלן... שאדם יבין את מצבו ויבכה על ימיו ושנותיו ויבקש כל יום **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַחֵם עָלַי! תְּרַחֵם עָלַי! יֵשׁ רַחֲמָנוּת עָלַי,**

**אֲנִי כְּבָר בְּגִיל כָּךְ וְכָךְ, וּמַה יִּהְיֶה אִתִּי?!... מָתַי אַתְחִיל לְשַׁנּוֹת אֶת עַצְמִי? מָתַי אַתְחִיל לְחַיּוֹת? מָתַי יִּהְיֶה לִי קְצָת יְשׁוּב־הַדַּעַת בַּחַיִּים שֶׁלִּי - שֶׁהָיָה לִי בַּיִת נוֹרְמָלִי, שְׁלוֹם־בַּיִת וִילָדִים'** וְכוּ'... צריכים הרבה סייעתא דשמיא!

וזו העבודה של האדם, וכפי שהתחלנו להגיד - שאדם יזכה אל ה'**ביטול**', וכפי שאדם זוכה אל ה'**ביטול**' - אז הוא מתחיל "**לחיות**"! וכמו שאמרנו: '**תחיית המתים' שייכת בכל יום ובכל עת, וכפי שאדם זוכה למידת הביטול - כן הוא חי! משא"כ אדם שהוא רחוק מכל זה - הוא "תקוע"... כל העניינים שלו "תקועים", והוא לא יודע 'מה' ו'איך'...**

וזה מרומז בשמות שתי פרשיות אלו - '**מטות־מסעי**'; המילה "**מטות**" מרמזת על ענין של **יַצָּה** את עצמו, דהיינו '**יכפוף**' את עצמו, וכשאדם מגיע לדבר כזה, אז הוא יזכה ל'**מסעי**' - הוא ייסע! כי שני דברים אלו הולכים ביחד: אדם שהוא מלא בגאווה, והוא "חתיכה של ישות" - הוא תקוע... למה? הוא לא יכול לכפוף את עצמו, וממילא איך יתקדם הלאה?...

סיפרתי כבר שנסענו פעם עם מוהרא"ש לשדה־התעופה, והנה בכביש המהיר לשדה־התעופה ישנו גשר [עפ"י רוב לא שמים לב שזה גשר, כי נראה כחלק מהכביש] העובר על נהר קטן, ולפעמים היתה צריכה אונייה לעבור בנהר דרך הגשר, אך יען שהאונייה היא גדולה - בכדי שהיא תעבור היו צריכים לעצור את כל התנועה על־ידי רמזורים, ובנו את הכביש עם ברזלים מיוחדים שכשצריכה אונייה לעבור - כל תנועת־הרכבים עוצרת, והאחראי על כך היה מוריד מחסום, ומרימים חלק מהכביש [זה מאד מעניין איך שחלק מהכביש עולה על־ידי ברזלים...] והאונייה עוברת. הדבר הזה היה מעמיד את כל התנועה וגורם להיווצרות 'פקק־תנועה' ארוך מאד, אך כן היה לעיתים רחוקות.

והנה באותה נסיעה של מוהרא"ש לשדה־התעופה, הגענו אל הגשר הזה, והנה הרמוזרים מהבהבים, המחסום יורד, וכל התנועה נעצרת... והיינו ממש מהרכבים הראשונים שלפני המחסום, וכך עמדנו עם הרכב זמן־מה, והנה חשבנו שתעבור אונייה גדולה שצריכה לעבור שם, אך עד מהרה התבררה המציאות ההפוכה... בין־כך שאנחנו ממתינים, פתאום אנחנו רואים איזה 'תורן' [מקל גבוה] של אונייה חולף ועובר... מרוב שהאונייה היתה קטנה - לא ראוה בכלל כי־אם 'תורן' ארוך וגבוה שעובר, ואחר שסיים לעבור - העלו המחסום, והמשכנו בדרכנו. כל ההמתנה הסתכמה בכרבע שעה - עשרים דקות [מוהרא"ש לא היה מגיע 'ברגע האחרון' לשדה־התעופה, והספקנו להגיע בזמן ב"ה].

**מוהרא"ש התלהב מאד מכל הדבר הזה, וענה ואמר: הנה תראה איזה 'פקק' ענק היה מאחורינו**

(כביש מהיר שנעצר לרבע שעה, וכל התנועה עומדת, נהיה 'פקק' של אלפי רכבים), **וכל זה למה? כי יש איזה 'תורן' אחד שצריך לעבור... ממילא אונייה גדולה שצריכה לעבור - לכבוד האונייה... אבל בשביל 'מקל' אחד עושים את כל זה?!... תלמד מזה לעניין אדם שהוא מנופח עם גאווה, והאף שלו למעלה... והוא אומר שכל העולם צריך להפסיק בשבילו... הוא צריך שכולם יצטרכו לכבד אותו... ובגללו יש 'פקק' וכולם עוצרים - אבל לא אכפת לו... הוא צריך לעבור! הוא נותן צפירה וצריכים לפתוח לו...**

והלימוד שלמדים מזה הוא: **עד שהאדם**

**לא זוכה לבטל את הישות שלו - הוא לא יכול לנסוע! זה יעכב אותו!** משא"כ אדם שיודע איך לכפוף ולהטות את עצמו עד שנעשה גמיש - הוא נכנס לכל מקום... שזהו 'סוד ההצלחה' של העכבר - איך הוא נכנס לכל מקום? הרי הדלת סגורה, החלון אטום, ואם־כן איך העכבר נכנס?... **כי העכבר הוא גמיש, ואין לו עצמות, וממילא הוא יכול להיכנס בכל מקום... וכמו שזה בגשמיות - כן הוא ברוחניות: כשאדם זוכה להיות 'גמיש' - הוא מבטל את עצמו לגמרי, והוא בטל ומבוטל לגמרי, ולא מפריע לו שום דבר - הוא תמיד יסתדר! ואפילו אם מישהו ביזה אותו - הוא לא עושה מזה 'עסק'... הוא הולך הלאה...**

וזה כל הסוד של **'שלום־בית'**, כי מהיכן נובעות כל המריבות? שאדם אומר לאשתו: 'אמרת כך וכך'... או אשה אומרת לבעלה: 'אמרת ככה וככה'... ועל־ידי־זה יש כבר מריבות וצעקות וקללות השם ישמור, והכל תקוע... הם לא מדברים, והוא כבר יוצא מהבית - או שהיא יוצאת מהבית, והילדים מסכנים... **והכל קרה בגלל הישות של האדם!** ואפילו שמנסים לומר לו מה עשה - הוא טוען: 'מה עשיתי... לא עשיתי כלום'... **מה עשית?! אתה חתיכה של ישות!**

וזה החיבור של **'מטות־מסעי'** - אם אדם זוכה להגיע לעניין של **'מטות'**, אזי יזכה ל**'מסעי'** - לנסוע! זה הרמז בתוך שמות הפרשיות הללו שעימן אנחנו מסיימים את ספר במדבר, כדי ללמד אותנו את מה הסוד של כל התורה הקדושה, שאדם יזכה לעניין של **"מטות"** - שהוא יודע איך **להטות** את עצמו לכפוף את עצמו! הוא לא מעמיד את עצמו בגאווה 'מה אתה עושה לי'... **הוא יודע 'להטות' את עצמו!**

וזה מרומז בתוך הפסוק הראשון של הפרשה: "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל **רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת** לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל", ולפי דברינו: **'רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת'** פירושו: **'להטות'** את **'הראש'**! ואם אתה יכול לכפוף את הראש שלך, אזי: **"זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'"**... זה הפירוש של **"רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת"** - שאמנם הכוונה היא לנשיאים הגדולים, אבל התורה הקדושה שייכת לכל אחד, בכל זמן ובכל מקום! נמצא ש**"רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל"** זה מדבר לכל יהודי! לכל אחד ואחד! תקיים **"ראשי המטות"** - תזכה **להטות** ולכפוף את **הראש** שלך! ומה יהיה מזה? תזכה להגיע למדרגה של לראות ולהבין **"זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'"** - זה מה שהקב"ה מצווה אותנו!

והנה, כל הפרשה היא **'פרשת נדרים'**, ו'פרשת נדרים' מעוררת אותנו על **'קדושת הדיבור'** - שאפשר לאדם על־ידי דיבורו **לברוא בריאה חדשה!** מה הכוונה **"בריאה חדשה"**? ישנן תרי"ג מצוות התורה - רמ"ח מצוות עשה, ושס"ה מצוות לא תעשה - לא פחות ולא יותר. והנה הלך האדם ואמר על איזו חתיכת לחם או איזה פרי שהוא אוסר על עצמו את הדבר הזה בנדר, **הרי הדבר הזה נעשה עכשיו כמו בשר טרף!** איך הוא עשה את זה? הרי הלחם הזה הוא טרי, טעים וגם כשר... חתיכת הפרי הזאת היא כשרה למהדרין... **למה זה אסור? איך זה הגיע למצב שהאוכל את זה עובר על איסור דאורייתא? "על־ידי הדיבור"!**

זו 'פרשת נדרים' שהקב"ה מסר לעם־ישראל, שאפשר לאדם עם הדיבור שלו "לברוא בריאה חדשה"! **על־ידי "הדיבור" הוא יכול לחדש "איסור"!**

מה רואים מזה? **את גודל 'כח הדיבור'**

**שהקב"ה נתן לאדם!** וכמה צריך האדם **לנצל** את 'כח הדיבור' עם דיבורים טובים של לימוד התורה, תפילה, דיבורי צדקה וחסד - לחזק בני אדם, שזה הדבר הכי גדול! **לחזק בני אדם זה הדבר הכי גדול! זה החסד והצדקה הכי גדולה!**

הנה ישנו אדם שאין לו כסף - המקרר שלו ריק, אין לו מה לאכול לא רק לכבוד שבת אלא גם בכל ימות השבוע... כמה זה חסד גדול להביא לו כסף להחיותו! אבל לכמה זמן? הרי מחר או מחרתיים הוא יצטרך עוד... **אדם שהולך ומחזק בני־אדם עם דיבור של אמונה ויראת־שמים, מפיץ להם את אור רבינו, מביא להם איזה ספר או קונטרס - הרי ממש "החיית" אותו! עשית לו "תחיית המתים"!** כי הוא היה כבר מיואש ומדוכא, וגם בגשמיות היה חסר לו מאד, ואין לו שום חיזוק, והוא תוהה 'מה יהיה איתי?!'... ואתה באת וחיזקת אותו, נתת לו איזה ספר או קונטרס והחיית אותו - **אתה ממש הֲצַלְתָּ אותו! ולפעמים לא רק אותו, אלא "את כל משפחתו ויוצאי חלציו"! עם ספר אחד שהפצת לו! איזה חסד נפלא זה...**

ורבינו מכניס את העניין הזה (ליקו"מ ח"א סי' קו) בתוך הפסוק (תהלים מא, ב) "אַשְׁרֵי **מַשְׂכִּיל אֶל דָּל** בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ ה'" - אתה זוכה לָתֵת שֵׂכֶל בַּדָּל, **ואין דבר יותר גדול מלזכות בני־אדם!** בוודאי זה לא קל, ובפרט בקיץ - ששורר חום כבד, וכן בחורף - בקור ובגשם, **ואדם שעושה זאת - גם זה מגיע מעניין של "ביטול", הוא יודע: 'אני - לא נדבר מעצמי, אני צריך רחמים רבים... אך בוא ואנסה להחיות בני־אדם!'...**

וכשאדם מחיה בני־אדם - הוא מקבל בחזרה, שהקב"ה מחיה אותו! **'כל המציל נפש אחת מישראל - כאילו קיים עולם מלא'**, ואדם זוכה להחיות את עצמו, וזה מביא גם אותו ל"תחיית המתים", ואין יותר דבר גדול מזה! **אשרי אדם הזוכה לזה! זה ממש חסד חינם! אכן זה לא כ"כ קל, ולא כל אחד מסוגל לזה, אבל באיזו דרך אדם יכול תמיד לזכות את הרבים!**

הנה זכינו במתנת חינם ב"ה שיש את הקונטרסים, והנה עכשיו כבר 'שבת מברכין חודש מנחם אב', והדפסנו ב"ה כמות של שלושים אלף קונטרסים להפיץ! ואכן נשאר עוד קצת מהקונטרסים של חודש תמוז, ואולי אפשר להפיצם ביחד... **והעיקר לזכות את כולם!**

אגב, חודש אב הוא החודש היחידי שהשם שלו שונה משאר הקונטרסים - **'חודש אב מנחם ומאיר'**, אף שכל הקונטרסים שמם **'מאיר ושמח'**, אבל תביא לבן־אדם **'חודש אב מאיר ושמח'** - הוא מיד יגיב: 'מה איתך?! הרי בחודש אב יש את תשעה הימים עם יום תשעה באב, והיה החורבן'... **ולכן כתוב "חודש אב מנחם ומאיר"**. אם תתן לו את הקונטרס של חודש אב יחד עם הקונטרס של חודש תמוז, הוא יראה שעל הקונטרס של תמוז כתוב "חודש תמוז מאיר ושמח", ועל הקונטרס של חודש אב כתוב "חודש אב **מנחם** ומאיר", והוא יבין שזה "סט אחד" - זה הולך ביחד, **על־ידי "חודש תמוז מאיר ושמח" אז מגיעים ל"חודש אב מנחם ומאיר"...**

והנה הוא מתחיל להסתכל מהו **חודש אב**, ואכן מה שיודעים רובם שצריכים לצום בתשעה באב וכו', אבל לא יודעים ממש מה כל העניין הזה וכו', **והנה הוא מסתכל**

**בתוך הקונטרס ומתחיל לראות מה זה "חודש מנחם אב"...**

השם של החודש בעצמו כ"כ מעורר - **'מנחם אב'!** וצדיקים פירשו את הענין של **"מנחם אב"** - שזה **'האבא מנחם אותנו'** וגם אנחנו כביכול **'מנחמים את האב'!** האבא מנחם אותנו: "אל תדאגו, יהיה בנין בית המקדש", ואנחנו מנחמים את הקב"ה שנחזור בתשובה ויהיה להקב"ה נחת דקדושה מאיתנו...

וזה גם קשור לעניין **'כח הדיבור'**, ואף שבהפצה לא תמיד מדברים... **אבל כשאתה נותן לו קונטרס - זה כמו שאתה מדבר אליו!** הוא שואל אותך "מה זה?" ואתה אומר לו 'קח'... **אתה לא צריך לדבר, הקונטרס כבר ידבר בעצמו...** יש בני־אדם תמימים שלוקחים ומיד מתחילים לקרוא, ובפרט שיש גם תפילות - הוא כבר מתחיל, **וזה מדבר מעצמו...** זהו **'כח הדיבור'!**

ואיתא בספה"ק בפרשת השבוע, שמילת **'נֶדֶר'** היא חיבור אותיות **נ' דֶּר'**; **'דֶּר'** מלשון **דירה, נ' שערי בינה** - שער **הנ'** של הקדושה. כי "נדר" מלמד ומורה על מהות **קדושת הדיבור** - איך שיש אפשרות לאדם ממש לברוא דבר חדש! לפני־כן היה הכל כשר וראוי לאכילה, והנה פתאום זה נעשה אסור, למה? כי עשית נדר...

והנה רבינו מסביר, שהעניין של נדרים מביא את האדם לעולם מאד גבוה - שאדם מגיע **לנ' שערי בינה!** אדם רוצה לדור במקום גבוה - ב"שער החמישים" - איך יזכה לזה? **כשאדם זוכה לדעת מה זה "הדיבור", ומשתמש עם הדיבור שלו תמיד לדיבורים טובים - לימוד התורה, תפילה, צדקה וחסד - הוא זוכה שמאיר אצלו "שער הנ' של הקדושה", שהוא המקום הכי גבוה...**

על משה רבינו כתוב שזכה בחייו רק **למ"ט השערים, ולשער הנ'** הוא זכה בעת שהסתלק, וכמו שכתוב בפרשת השבוע, שאחד מהעיירות שהיו לבני גד ובני ראובן הוא נבו - **"הר נבו"**, ושם משה רבינו הסתלק, ואיתא בספרים: **'נבו'** אותיות **נ' בו**, דהיינו שזכה אז להגיע אל **שער הנ'**. כי בזמן שאדם חי בזה העולם - אפילו למשה רבינו לא נמסרעדיין **שער הנ'**, אבל בהסתלקותו הגיע לשער הנ', שזה המקום הכי גבוה.

וכך מתחילה הפרשה - עם **'כח הדיבור'**, ולשון הפסוק הוא: **"זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'"**; ואומר רש"י על המקום, שלמשה רבנו היתה הוספה של נבואה שלא הייתה לשאר נביאים, כי שאר נביאים התנבאו ב**"כֹּה** אָמַר ה'", אבל משה רבינו מצביע ואומר לנו **"זֶה הַדָּבָר** אֲשֶׁר צִוָּה ה', ו**'הדבר'** לשון **'דיבור'**, דהיינו שאת ה**"דיבור"** הזה ציווה ה'! **אם אדם יהיה חזק בעניין של ה"דיבור קדוש" - הוא יזכה לגילוי אלקות! שזה ענין הגילוי של משה רבינו שנתווסף על שאר נביאים - "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא בְּחִידֹת", משה רבינו מדבר עם הקב"ה "פֶּה אֶל פֶּה"!**

ואם יאמר האדם: 'כן, אבל אתם מדברים ממדרגות גבוהות'... **על כך נחזור ונאמר: כל מה שכתוב בתורה, וכל המובא בדברי צדיקים, זה שייך לכל אחד ואחד!** ואמנם בוודאי זה שייך אליו רק באיזו בחינה קטנה, אבל אם רבינו גילה לנו בכמה מקומות (ליקו"מ ח"ב סי' כ"ו וע"ב) שהכח של משה רבינו מלובש בתוך האדם, **ולא סתם בתוך "כל אדם", אלא בתוך "כל איבר" של האדם!** יש לאדם **רמ"ח** איברים, ומשה רבינו נקרא **"מְחֹקֵק"** (כמ"ש בספר דברים

לג, כא) - גימטריא **רמ"ח**, ומשה רבינו מלובש בתוך כל רמ"ח האיברים של האדם!

ואיך הוא מלובש? אומר רבינו (זו תורה ע"ב הנ"ל לגבי תחיית המתים): השפלות והביטול של משה רבינו מלובש באדם! יש אפשרות לאדם להכניע את עצמו לגמרי, ולהגיע אל הביטול הנ"ל! יש לו את הכח לקיים **'מטות'** - להטות ולכפוף את עצמו! **זה בכוחו! זה בכישרונו! למה? כי משה רבינו מלובש בתוכו!** רק צריכים סייעתא דשמיא להפריד את כל חלק הקליפות והחיצוניות שיש על זה ולהגיע אל הפנימיות, ולהאמין ש"משה רבנו נמצא בתוכי"...

ומיד כשיש משה רבינו בתוכי, אזי מה שכתוב אצל משה רבינו "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ" - יכול להיות גם אצלי... שזה העניין של התבודדות שלימדנו רבינו: **באותו זמן שאתה מדבר להקב"ה, גם אתה זוכה עכשיו לעניין של "פֶּה אֶל פֶּה", כי אתה מדבר להקב"ה!**

וכן כתיב על משה רבינו: "וְדִבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים **כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ**"; ורבינו אומר בפירוש (ליקו"מ ח"ב סי' צה), ששלימות ההתבודדות היא שאדם יגיע למדרגה זו של **'כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ'**, שזה דבר הכתוב אצל משה רבינו, ולכאורה איך בכלל נחשוב להגיע לדבר כזה?... **אבל זה בדיוק העניין האמור: אדם שזוכה לבטל את עצמו, ולהאמין שמשה רבינו מושרש בתוכו - בתוך כל איבר שיש בו - יש לו אפשרות להגיע למדרגה זו 'כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ'!**

אשרי המרגיל את עצמו תמיד לדבר עם הקב"ה - לכל מקום שהוא הולך, והיכן שהוא נמצא! **וזה בוודאי ישמור עליו שלא ייכנס לסכסוכים ומריבות עם אף־אחד - לא בבית עם אשתו, ולא בחוץ עם אחרים, הוא תמיד עסוק בלדבר אל הקב"ה!** וגם כשהוא כבר אומר משהו - הוא 'חושב פעמיים': האם מה שאגיד עכשיו זה בסדר או לא? האם הדיבור הזה יהיה מתאים עם הדיבורים שאני צריך לדבר או שיש איזה ספק שאולי יגרום חס ושלום איזו פגיעה במישהו ויתהווה מריבה מזה?... **אדם שיש לו ישוב־הדעת בזה - הוא יגיע לכל מקום...**

זו הפרשה הראשונה - **"מטות"**, שאדם זוכה **להטות** את עצמו ולהכניע את עצמו בביטול, עד שהוא מגיע להשגה כזו של **"זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'"** - שהוא מבין: **זה מה שהקב"ה רוצה מאיתנו!**

ואיך מסיימת 'פרשת נדרים'? אומר הפסוק האחרון של 'פרשת נדרים': **"אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ"** - בפסוק הזה כלול כבר הכל: שלום־בית וחינוך־ילדים; **אדם צריך לדעת איך להתנהג!** פירוש הפסוק הזה בפשטות, כי יש הלכה שאם אשה עשתה איזה נדר - יש כח ביד הבעל להפר את זה, או איזו ילדה עשתה איזה נדר - האבא יכול להפר לה, אבל בפנימיות מונח פה לימוד נורא ונפלא: **"אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ"** - אדם צריך לדעת שיש **"חוקים"**! בגשמיות - לכל משחק יש "חוקים", וכן בכל עניינים החיים: **אדם רוצה להתחתן ולהקים בית ולהביא ילדים - אבל יש "חוקים"! והצדיקים מלמדים אותנו איך האדם צריך להתנהג, ואיך צריך להיות "ותרן"!**

והעניין של **"ותרנות"** זה בדיוק העניין הנ"ל של **"מטות"**, כי בלי זה - אדם לא יגיע לשום מקום... הוא ייתקע! **יש לו רק 'תורן'**

**אחד' שלא נותן לו להתקדם הלאה...** אפילו שאין לו בעיה עם מה שאומרים לו 'פה ושם', אבל כשאשתו אומרת לו משהו - **"אני לא אוותר!"** הוא לא יוותר, וזה יגרום לכל התנועה לעצור, ויהיה 'פקק' גדול, והעיקר "אני צודק"... **כל המעלה של אדם שהוא מבטל את עצמו לגמרי לגמרי, ובזה הוא יזכה לדעת איך להילחם עם היצר־הרע!**

המשך הפרשה הוא, שמשה רבינו שולח את עם־ישראל **"נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים"** - הם החטיאו והכשילו את עם־ישראל, וצריכים למחות אותם! זו הטומאה של הרשעים! ואיך אנחנו מוחים אותם? על זה מלמדנו רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ב) שעיקר המלחמות שמשיח־צדקנו יילחם ויכבוש את כל העולם, וייתן לכולנו את הכח לנצח את כל המלחמות שלנו - הוא על־ידי תפילה, שאדם מרבה לדבר ולבקש מהקב"ה: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַחֵם עָלַי! אֲנִי מַכִּיר אֶת עַצְמִי! אֲנִי לֹא מַטְעֶה אֶת עַצְמִי!'...** אסור לאדם להטעות את עצמו, ועליו להיות 'מכיר את מקומו'! אדם שהוא לא 'מכיר את מקומו' - הוא יכול לחיות עם זה, וזהו... **אדם לא יטעה את עצמו ויבקש: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מַכִּיר אֶת עַצְמִי! תְּרַחֵם עָלַי! אֲנִי רוֹצֶה לְהִשְׁתַּנּוֹת!'...**

אבל זה צריך להיות עם רצינות - שאדם יחזיק בזה יום יום! **רבינו רצה שבכל יום יהיה לנו "קצת" ישוב־הדעת - לך להתבודד קצת עם הקב"ה! שפוך את נפשך כמה דקות! חמש דקות אתה יכול? תיקח חמש דקות! וגם אם יהיה שש דקות או שבע דקות - זה בסדר... תיקח את עצמך, לך לאיזה מקום פנוי שבו תהיה לבד, ותיישב עצמך ותבקש: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מַכִּיר אֶת עַצְמִי הֵיטֵב וְיוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי צָרִיךְ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה... תְּרַחֵם עָלַי! אֲנִי צָרִיךְ יְשׁוּעָה הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת'...** - תבקש על כל דבר! **אם אתה מגיע אל הכתובת הנכונה, ואתה יודע שהכל בא מהקב"ה, אפילו מה שאתה רוצה להתגבר על היצר־הרע שלך!**

זה יסוד גדול שכל הצדיקים מלמדים אותנו: גם במלחמת היצר, אם אדם יחשוב 'אני', 'אני' - 'אני אעשה את הכל', הרי זה "כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה" (דברים ח, יז)... זה לא 'ילך'!

וזה היה החידוש של הצדיקים תלמידי הבעש"ט הקדוש, שלימדו אותנו גם בעניין של 'שבירת המידות־רעות' ו'התגברות על היצר־הרע' - **צריכים בהכל להכניס גם את הקב"ה, כביכול, בתוך התמונה!** וזו גמרא מפורשת במסכת קידושין (דף ל:): **בְּכָל יוֹם יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו, וְאִלְמָלֵא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹזְרוֹ - לֹא יָכוֹל לוֹ**; זה לא 'ילך'! אדם חושב: 'יש לי מידה רעה, אז אקח את המידה הרעה ואשבור אותה', **איך תשבור אותה? צדיקים אמרו: 'היתה לך מידה אחת רעה, ואחר ששברת אותה יש לך עכשיו שתיים'...** מה הפירוש מזה? וכי זו 'בדיחה'?... **זאת לא 'בדיחה'! כי אדם שחושב שהוא יכול לקחת מידה־רעה ולשבור אותה, הוא חושב ששברתי את המידה, אז מה קרה לו? שמלבד המידה הרעה הזו נכנסה בו עכשיו 'ישות': "אני" שברתי אותה! וכי "אתה" שברת?! דבר ראשון: בכלל עדיין לא שברת... ועוד: עכשיו יש לך שתי מידות רעות - גם את אותה המידה שהיתה לך, ועתה נוספה גם גאווה וישות - "אני"..**

והצדיקים לימדו אותנו: איך שוברים מידה רעה? שאדם לוקח את עצמו בידיו ויודע: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַק אַתָּה יָכוֹל לְנַקּוֹת אוֹתִי! הַמֹּחַ שֶׁלִּי נִמְצָא הֵיכָן שֶׁנִּמְצָא, וְרַק אַתָּה יָכוֹל**

**לְטַהֵר אוֹתִי!"...**

הנה היום היתה ההילולא קדישא של **הרמ"ק - רבי משה קורדובירו זי"ע** (כ"ג תמוז)[ב], ומובא באחד מספריו הקדושים, שסגולה לטהרת המחשבה לומר את הפסוק **"אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה"**. אנחנו אומרים את הפסוק בכל בוקר באמירת הקרבנות, אחר 'פרשת כיור' שאומרים ראשונה מחמת שזה הדבר הראשון - קודם שאדם מתחיל את העבודה הוא צריך לרחוץ ידיו, ואח"כ אומרים פרשת 'תרומת הדשן', כי העבודה הראשונה בבית־המקדש בכל בוקר היתה שהכהן הראשון שזכה בהגרלה הלך והרים את כל הדשן שנשאר משריפת הקרבנות שהיו נשרפים על המזבח כל הלילה - היתה מצווה לקחת כמות של דשן, להרימה מן המזבח, ולשים בתוך כלי על־יד המזבח, וזו "מצות תרומת הדשן". והפסוק האחרון של תרומת הדשן הוא **"אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה"**, ומזה לומדים שיש איסור לכבות את האש של המזבח; **זה 'לאו' מדאורייתא - לכבות את האש מעל המזבח, זה אסור מן התורה!**

אז אם אנחנו מדברים מענייני **'שבירת מידות רעות'** - איך אדם יכול לזכות לשבור מידה רעה, הרי ישנה הסגולה הזו של הרמ"ק - **לומר את הפסוק הזה מסוגל מאד לטהרת המחשבה**; ואומר הרמ"ק שיש בזה סוד גדול, אך לא מסביר בפירוש מהו.

ומה יכול להיות הרמז בזה? **"אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה"** - ה**"אש"** הזאת זו ה**"אש של הקדושה"** - שאדם מלהיב את עצמו עם לימוד התורה, עם תפילה, עם הפצה! **להפיץ אור רבינו זה אש!** וצריכים שהאש הזאת **"תָּמִיד" תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ - שיהיה "תמיד"! שלא ייפסק!**

אדם לפעמים אדם מתקרר, והוא 'נופל' במיטה באמרו "אין לי כח" והוא מתייאש...

---

**ב.** הוא היה בזמנו של האר"י הקדוש, והתגורר בצפת, אך נפטר לפני שהגיע האריז"ל לצפת (הוא נפטר בשנת ה'ש"ל). אבל האר"י הקדוש ידע ממנו והספיד אותו. בהספדו של האר"י הקדוש על הרמ"ק, אמר האר"י הקדוש **שנסתלק בעטיו של נחש, ולא היה בו חטא!** ודרש האר"י הקדוש את הפסוק (דברים כא, כב): **"וְכִי יִהְיֶה בְּאִישׁ חֵטְא מִשְׁפַּט מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל עֵץ"** - פירש האר"י הקדוש: **'וְכִי יִהְיֶה בְּאִישׁ חֵטְא מִשְׁפַּט מָוֶת'** - 'חֵטְא' לשון 'חִסָּרוֹן', ובו יש **"חֵטְא מִשְׁפַּט מָוֶת"** - יש **חיסרון במשפט מיתתו**, כי לא נמצא בו שום חטא שהתחייב מיתה בעבורו מחמת רוב צדקותו, ועם כל זאת **'וְהוּמָת'** - למה הוא מת? על זה אומר הפסוק: **'וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל עֵץ'** - הוא התחייב מיתה מחמת **חטא עץ הדעת**, אך הוא מצד עצמו לא היה בו שום חטא ועוון, אלא רק בגלל עץ הדעת; כך הספידו האר"י הקדוש!

היתה לו להרמ"ק דרך שונה בקבלה מהאריז"ל [כמובא בחיי־מוהר"ן, סי' שס"ד], ואדם שלומד את זה יכול להבחין קצת מה ההבדל ביניהם. יש 'ספר חזיונות' של רבי חיים ויטאל, ושם הוא כותב מה שנתגלה לו בהקיץ ובחלום - דברים נוראים! פלאי פלאים! ופעם הוא ראה את הרמ"ק אחר פטירתו וּשְׁאֲלוֹ מה מקובל בשמים - 'הדרך שלכם או הדרך של האר"י הקדוש' [כי אז האריז"ל כבר הגיע לצפת, ורבי חיים ויטאל למד אצלו במשך שנה וחצי]. ענה ואמר לו הרמ"ק בפירוש: **בשמים לומדים את הדרך של האר"י הקדוש, וגם אני לומד את הדרך של האר"י הקדוש... רק הדרך שלי היתה לאלו שמתחילים בלימודם** - שזה כל הספרים שחיבר (כגון 'אלימה', 'פרדס רימונים'), יש לו הרבה ספרים, וגם אותם עלינו ללמוד...

**כשמוהרא"ש התקרב וראה את השיחה הנ"ל של רבינו שיש דרך של הרמ"ק, אמר מוהרא"ש** (בתור בחור!) **שהוא צריך למצוא את ספריו, ואז לא היה מצוי לקנות, והלך לכל־מיני 'ספריות' וחיפש ומצא אט אט את ספרי הרמ"ק - 'פרדס רימונים' וכו'; אם רבינו אומר משהו - הוא צריך לדעת מה זה!**

על זה ישנו האיסור של כיבוי האש מעל המזבח - "**אֵשׁ תָּמִיד** תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ **לֹא תִכְבֶּה**" - יש איסור לכבות את זה! וזה יביא אותך סוף־כל־סוף לאן שאתה צריך להגיע... אדם מצוי תמיד במחשבות שלו - עם כל העניינים האלו, ואכן זה לא קל, אבל אם יחזיק את הפסוק הזה "**אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה**" - הוא יזכה לטהרת המחשבה...

והכלל, כאמור, שאדם יחדיר בדעתו שאלו דברים **שהם "לא בכוחי"!** וזה הלימוד שלמדים אנו מ'פרשת מלחמת מדין' אחר 'פרשת נדרים' - שהולכים להילחם עם מדין, ופירשו הצדיקים את הפסוק "**נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל עַמֶּיךָ**" - שזה בעצם כתוב בפרשה שבוע שעבר שהלך פינחס לנקום בהם "**בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נָכְלוּ לָכֶם עַל דְּבַר פְּעוֹר**" - שהם הכשילו נשמות ישראל בכל הזוהמה והטומאה שלהם, ועכשיו משה רבינו אומר: אנחנו צריכים למחות אותם! ואיך מוחים? משה רבינו לקח את הצדיקים - "**אֶלֶף לַמַּטֶּה**" מכל מַטֶּה שהולכים להילחם. ואיך הולכים להילחם? ביחד! **הצדיקים האלו שהלכו להילחם היו מיוחדים וצדיקים שהלכו בכוח של הקב"ה! הם ידעו שהקב"ה נותן לנו את הכוח, וזה לא אנחנו! כל המלחמות שאנחנו עושים - אדם צריך תמיד לשים את הקב"ה, כביכול, בתוך התמונה! לא ש'אני' עושה משהו...**

ואם אדם הולך ככה - הוא ינצח! וכמו שהיה כאן: "וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְיָן" וגו' "וְאֶת מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל חַלְלֵיהֶם וגו' **חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב**" - הרגו את בלעם וכל חבריו... ואיך הרגו אותם? הראו להם את הציץ הקדוש! מהו ה'ציץ'? שמו של הקב"ה שהכהן הגדול היה תמיד מלובש בו. הנה הם עפים באוויר - הרי הם היו מכשפים, ובפרט בלעם היה מכשף גדול, והנה הוא עף באוויר ולוקח עמו את כל חבריו [עוד לפני שהיו מטוסים...], ובתחילה היה פחד ואימה לראות אנשים עפים באוויר... **והקב"ה אומר למשה רבנו: תגיד לפינחס הכהן שלא יפחד! תראה להם את הציץ, והם כולם ייפלו!**

וכאמור, ה'ציץ' היה **שם ה'**; רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' לב): **'סֵפֶר'** בגימטריא **'שֵׁם'**. כי בכל ספר יש את שמו של הקב"ה - כמו שרבינו מסביר שם באריכות, ורבינו אומר שלפעמים צריכים למחות את שם ה', כביכול, כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, וכאמור בפרשת סוטה, שאם היה איזה חשש בבית - צריכים להביא את האשה אל הכהן, ומשקים אותה במי־סוטה, ובתוך מי־הסוטה מוחקים את השם של הקב"ה, כי בפרשת סוטה כתוב שם ה' - ונמחק אז, למה? **כדי להטיל שלום!** כי אם היא אכן צדיקה וטהורה - היא תקבל מזה ברכות. אז רבינו מסביר שם: **לפעמים צריכים למחות את שם ה' כדי להטיל שלום בין איש לאשתו!**

מה הלימוד בזה? **מוהרא"ש היה תמיד מדבר מזה: כי כדי לעזור לבני־אדם בשלום־בית - זה קשור להרבה דברים מאד לא פשוטים! זה קשה מאד! ואדם שמוכן לעשות זאת - אצל הקב"ה זה הכי חשוב! וזה זה שמו של הקב"ה! כי הקב"ה שמו 'שלום', נמצא שאתה חושב שאתה 'מוחה' את שמו של הקב"ה, אבל בעצם אתה "כותב" ו"מגלה" את השם של הקב"ה!**

נמצא שאמנם מצד אחד התקיים ענין 'מחיקת ה'' בתוך מי־הסוטה, אבל מאידך - עכשיו כשיהיה שלום בבית, זה השם האמיתי! זה השם הכי קדוש - **'שלום'**!

נחזור לענייננו: **'סֵפֶר'** בגימטריא **'שֵׁם'**; נמצא שאדם ההולך עם **ספרים** ומפיץ את אור הצדיקים - הוא מגלה את **השם** של הקב"ה! ועל־ידי־זה בלעם וחמשת הנסיכים שפורחים באוויר ומפזרים סביבם איומים וחרדות - **הנה הם נופלים!** ולמטה כבר הכינו חרבות, ועשו להם "קבלת פנים" - שנפלו תיכף־ומיד על החרב ונהרגו בחרב...

זה ענין של **'הפצה'** - שזוכים להפיץ את שֵׁם ה'; **כל ספר זה "שֵׁם ה'"!** ואת זה מראים לכל הקליפות - כל המתנגדים וכל הרשעים; הם חושבים שהם 'עפים באוויר' - הם מגיעים לאיפה שהם רוצים, ועושים את הכל... **עד שנופלים לגמרי...**

והנה, אם יש לו לאדם זכות, והוא לוקח את הספר שמראים לו, והוא מתעניין מה כתוב בו, אזי אז יכול להיות שהוא יחזור בתשובה - אם יש לו 'עין־אמת', אבל אם אדם לא אכפת לו, הוא 'עף באוויר' וחושב שהוא 'על הגובה', וטוען שאף־אחד לא יכול להגיע אליו כי הוא באוויר, **והנה פתאום מראים לו ספר - והוא נופל...**

וזו העבודה שלנו, וזה הלימוד של מלחמת מדין - אחר שגילו לנו את הענין של 'נדרים' - מהו 'כח הדיבור' של האדם, אז הקב"ה אמר למשה רבינו ללחום את מלחמת מדין, ולא יפחד מהם, ויימחו אותם - **צריכים למחות אותם כי הם הכשילו את עם־ישראל, וזה הדבר הכי גרוע!**

והנה אמנם ישנם הרבה לימודים בתוך פרשת 'מטות', אך 'נקפוץ' אל פרשת 'מסעי': בחיבור שתי פרשיות אלו - **'מטות־מסעי'** - אמרנו שהלימוד הוא: **'מטות'** - מיד כשאדם זוכה **להטות** ולכפוף את עצמו, לוותר ולבטל את עצמו ולהיות גמיש, אזי **'מסעי'** - הוא יכול לנסוע! ועל זה מגיעים לפרשת 'מסעי' - שבה מובאים מסעות עם־ישראל במדבר:

מובא בכל הספרים הקדושים (ומקורו טהור בזוהר ותיקונים): **ארבעים ושתיים המסעות של בני־ישראל במדבר היו כדי לתקן את כל הקליפות והרוחות־רעות שהיו במדבר**; כי קודם שנכנסו לארץ־ישראל - היו צריכים נשמות ישראל להכניע את כל אלו הקליפות, כי אם היו נשארות הקליפות הללו בעולם - לא היו יכולים להיכנס לארץ־ישראל, שזה מה שהיה לנו בפרשת שבוע שעבר - שהרגו את סיחון ועוג, כי אם לא היו מבטלים אותם, וגם אם לא היו מסתובבים במדבר ארבעים שנה - לא היו יכולים להיכנס לארץ־ישראל, כי בכל מקום־בואם הם תיקנו תיקונים!

רבינו אומר בשיחות־הר"ן (סי' פה), שאם אדם רואה נסיעה לפניו - אל יתעקש; אכן אין הכוונה ללכת סתם לטיולים... מזה צריכים להיזהר! אבל אם אדם רואים לפעמים שמן השמים מסובבים שהוא צריך להגיע לאיזה מקום - אם זה בשביל איזה עסק, או בשביל משהו שהוא מוכרח להגיע, אומר רבינו שלא יתעקש לא לנסוע, כי אם משמים מוליכים אותך לשם - מסתמא יש לך מה לתקן שם...

ובליקוטי־מוהר"ן חלק א' סימן מ', יש תורה קטנה על הענין הזה, וכן בחלק ב' סימן ס"ב משמע מדברי רבינו אותו ענין, והוא על הפסוק **"אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל"** - רבינו מביא מדרש (ע'שערה מאמרות' להרמ"ע מפאנו): **'אֵלֶּה מַסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל'** מכפר על **'אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל'** שנאמר במעשה העגל בעת שהכשילו הערב־רב את עם־ישראל בעשיית העגל, שזה היה

פגם באמונה, ומה הכוונה בקיצור ש"**אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל**" מכפר על זה?

כשאדם שמגיע לאיזה מקום שהקב"ה מוליך אותו - לא מוכרח להיות שהוא עשה טיול לסין או לדרום־אפריקה... הוא עשה איזה טיול שהיה צריך - נגיד אפילו בארץ־ישראל, הוא הגיע לאיזה מקום, וטיולו היה לשם־שמים - הוא הלך להפיץ, או לסדר איזה ענין, והגיע למקום מסוים שהוא בכלל לא יודע איך הגיע לכאן, אבל כך סובבו מן השמים... **אתה הגעת לכאן כדי לתקן משהו!**

**אדם שיש לו אמונה הוא יודע שמן השמים הוליכו אותו לכאן, והוא צריך להתחזק פה ולעשות מצוות! אתה אוכל? תיטול ידיים, תברך 'המוציא', תברך ברכת־המזון, תלמד משהו! הגעת לפה ואתה ממילא נמצא פה יום שלם? הרי אתה צריך להתפלל - תניח תפילין ותתפלל שחרית! ודע שבכל המצוות שאתה עושה כאן - אתה עושה תיקונים שמחכים עליך! מי יודע כמה שנים המקום הזה מחכה לך שתגיע לכאן... הקב"ה הוליך אותך לכאן כי בשורש נשמתך יש משהו ששייך דווקא למקום הזה ורק אתה יכול לתקן את התיקון הזה!**

נמצא א"כ, שאין לו לאדם להתעקש ולהיות ממורמר 'למה הגעתי לכאן'... והוא רוצה רק לברוח... **הרי הגעת כבר לכאן מאיזו סיבה!** וכמובן צריכים לשמור שאדם לא יעשה שטויות חס ושלום... **הרי הגעת לאיזה מקום - למה הגעת לכאן?** "**כי אני צריך לתקן משהו**"! וגם אם יש לך איזה עסק לסדר פה - תנהל את העסק בישרות, וכל כל המצוות שאתה צריך לעשות - התפילות, הברכות, מצוות מעשיות כמו ציצית ותפילין, **תאמין שעכשיו אתה מתקן את כל הפגמים שפגמת לפני־כן!** ואולי פגמת ב"**אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל**" - היה פגם של עבודה־זרה רח"ל, היה פגם של אמונה, **עכשיו אתה מתקן את זה!**

ואמנם היה יותר נעים לך להישאר בבית - יש לך את המיטה שלך, האוכל שלך, והכל בסדר... והנה עכשיו אתה נמצא בדרך, וזה קצת טלטול, אבל הטלטולים האלה - אומר רבינו בפירוש - גורמים תיקונים, ומכפר על ביטול־תורה, וגורם בזה המון תיקונים! **אתה מתקן את הטלטול שגרמת לשכינה הקדושה ללכת בגלות!** שזה שייך ביותר בימים אלו - שהשכינה נמצאת כביכול בגלות, **ולכן בכל הנסיעות שיש בימי 'בין הזמנים' צריכים להיזהר מאד "לאן נוסעים"!** נוסעים לטיול של נופש, אבל צריך להיות הכל בקדושה וטהרה! צריך לדעת לאיפה אתה נוסע - שיהיה מקום צנוע, מקום של צניעות! צריכים להיזהר מאד! **שמור על עצמך, שמור על משפחתך - בכל מקום שאתה מגיע! תיזהר שלא יהיו ניסיונות לגבי כשרות המאכלים, וכן כל הדברים שצריכים לשמור!** ואכן, אתה צריך קצת "להתאוורר", אבל הכל צריך להיות בקדושה!

ועל־כן דווקא בימים אלה שאדם נוסע - זה צריך להיות לשם־שמים, זאת אומרת שהוא נזהר מאד מאד! לא שהוא סתם מגיע לכל־מיני מקומות שונים... הוא השאיר בבית את כל הרוחניות... **אין דבר כזה! אדם נוסע לאיזה מקום לחופש - זה ביחד עם הקב"ה! ביחד עם התורה הקדושה!** ואדרבה, אז אתה מתקן תיקונים נוראים! אתה ממשיך עם צניעות ועם כל הקדושה בכל מקום שאתה מגיע - **אתה מתקן!** ואל תסתכל שיש אנשים או נשים שלא שומרים - זה השם ישמור! **אבל אתה הגעת לשם כדי לתקן את העניין הזה!**

וזה העניין של "**מַסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**" - מ"ב מסעות; בכל יום אנחנו אומרים את תפילת רבי נחוניא בן הקנה "**אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ**" - שיש בה **מ"ב תיבות**, שש מילים בכל קטע, והראשי־תיבות שלהם אלו שש אותיות, כפול שבע קטעים. למשל מן הקטע הראשון יוצא ראשי־תיבות **אב"ג ית"ץ**, זה שם אחד, ואח"כ עוד שש כאלה, וזה נקרא "**שֵׁם מ"ב**" - של ארבעים ושתיים אותיות, ור' נחוניא בן הקנה הלביש את זה בתוך תפילה. הוא לקח את כל השם הזה, ועשה מזה תפילה: "אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה" וכו', אבל זה שם קדוש - שם של מ"ב.

והנה האדם במשך ימי חייו הוא '**נוסע**', מה הכוונה? מאז שהוא נולד, הוא גדל אט אט - הנה חלאק'ה, והנה 'בר־מצוה', והנה חתונה, והנה הוא 'אבא' והנה הוא 'סבא' וכו'... **הוא 'נוסע'! הוא 'בדרך'!** ובכל מקום שהוא נוסע הוא מתקן תיקונים... **הוא עכשיו מגיע לכל המקומות המוזכרים בפרשת השבוע!**

כל המקומות המובאים בפרשת מסעי יחדיו הם **ארבעים ושתיים מקומות**, וזה עובר **על כל אחד ואחד**; לדוגמא: "**וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי**" - '**וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים**' זה סובב על שאדם מייאש עצמו מן התורה, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים: "**וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים**" - '**שֶׁרָפוּ יְדֵיהֶם מִדִּבְרֵי תּוֹרָה**'; וכן '**רְפִידִים**' רומז על שהוא **רודף** אחר גשמיות העולם הזה, אז מהי עצתו? "**וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי**" - צריך להגיע למדבר סיני! '**מִדְבַּר סִינָי**' זה 'קבלת־התורה' שהיתה בהר סיני, כי זה התיקון - **להגיע למדבר סיני!**

וכן שאר הפסוקים: "**וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה**" - כשתקבור את התאוות שלך, אזי: "**וַיַּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת**" - תגיע ל'חצרות', ומהם '**חצרות**'? "**בְּחַצְרוֹת בֵּית ה'' - תזכה להגיע להקב"ה!**

וכן בכל פסוק ופסוק, וננקוט עוד אחד לדוגמא הנוגע להרבה בני־אדם: "**וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיִּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר**"; '**וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה**' - אתה נוסע מהקהילה? אתה מפריד את עצמך מהקהילה? אזי: '**וַיִּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר**' - אתה מגיע ל'שיא הגאווה'! אתה חושב שאתה הכי '**שָׁפֶר**' - אתה הכי טוב... '**הקהילה היא לא בסדר... יש ככה וככה**'... למה? כי לא לקחת את הלימוד של "**מטות**"! אדם אומר: 'זה לא בשבילי, אני צריך לחפש מקום אחר'... **ומה יהיה במקום אחר? אז יהיה עוד יותר...** אדם צריך תמיד לדעת שהוא צריך למצוא את הקב"ה במקום שהוא נמצא! זו עיקר העבודה של אדם - שהוא צריך תמיד לחפש שפלות, שיהיה בטל ומבוטל, וכמו שאמרנו: **מידת הביטול!** ואם יאמר האדם: ומה יהיה אם אגיע ל'**הַר שָׁפֶר**'? על זה ממשיכה התורה: "**וַיִּסְעוּ מֵהַר שָׁפֶר וַיִּחֲנוּ בַּחֲרָדָה**" - הלכת מ'הר שפר', חשבת שאתה "בהר שפר" - אתה בהר גדול, והנה '**וַיִּחֲנוּ בַּחֲרָדָה**', השם ישמור...

והכלל, שכל המסעות האלו עוברים על בני־אדם, והעיקר שאדם צריך לדעת: '**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִגַּעְתִּי לַמָּקוֹם הַזֶּה, אֶל הַגֵּיל הַזֶּה שֶׁלִּי בְּחַיַּי, אֶל הַמַּצָּב הַזֶּה בְּחַיַּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה פֹּה!**' "**וַיִּסְעוּ**" - "**וַיִּחֲנוּ**", '**הִגַּעְתִּי לְפֹה בְּגִלַּל שֶׁאַתָּה רָצִיתָ שֶׁאֲנִי אֶהְיֶה פֹּה, וַאֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה - אוּלַי פָּגַמְתִּי בְּמַשֶּׁהוּ**'...

מכל המסעות רש"י מזכיר רק מקום אחד: "**וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיִּחֲנוּ בְּרִתְמָה**", אומר רש"י: '**וַיִּחֲנוּ בְּרִתְמָה**' - **עַל שֵׁם לִשּׁוֹן־הָרָע שֶׁל מְרַגְּלִים, שֶׁנֶּאֱמַר 'מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה, חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים**'; כי כתוב

שהמדבר לשון־הרע - ייכווה מגחלי רתמים רח"ל, וזהו **'רְתָמָה'** לשון **'רְתָמִים'**. וזה מעורר אותנו להיזהר בשמירת הלשון! להיזהר שלא יהיה חס ושלום ענין של לשון־הרע - לדבר נגד צדיקים, נגד ארץ־ישראל, אפילו נגד כל אחד מישראל - **לשמור על הלשון!**

ועל־כן מכל המקומות מביא רש"י רק דוגמא אחת: **"וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיִּחֲנוּ בְּרִתְמָה"**; **'וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת'** - אם נסעת 'מחצרות', שזה **"חֲצֵרוֹת בֵּית ה'"**, דביקות הקב"ה, אזי: **'וַיִּחֲנוּ בְּרִתְמָה'** - אתה מגיע ללשון־הרע רח"ל...

ומלשון־הרע לאן אתה מגיע? על זה ממשיך מיד: **"וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיִּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ"** - מה זה **'רימון פרץ'**? חכמינו הקדושים אומרים על הפסוק (שה"ש ד, ג) **"כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ"** - שנשמות ישראל **'מלאים מצוות כרימון'**, אבל אדם שהוא מדבר לשון־הרע הוא **פורץ** את כל **הרימון**... כי הנה ישנן נקודות טובות לכל אחד, וצריכים לדון כל אחד לכף־זכות, אבל אם נסעת **'מֵרִתְמָה'** - מרוב לשון־הרע ורכילות, אזי הגעת ל**'רִמֹּן פָּרֶץ'** - 'פרצת' את 'הרימון'...

הכלל העולה מכל זה: **אדם צריך לדעת שלכל מקום שהוא מגיע - עליו לעשות משהו טוב: לדבר להקב"ה, לעשות מצוות ומעשים טובים, ועל־ידי־זה אדם מתקן תיקונים נוראים, ואצלו מאיר השם הקדוש "שֵׁם מ"ב"!**

את השם הקדוש אנחנו מזכירים הרבה - הן קודם התפילה באמירת הקרבנות, והן בקריאת שמע שעל המיטה, ובעוד זמנים קדושים, כי מובא בדברי האר"י הקדוש, שעל־ידי השם הזה מעלים את הנשמה למעלה, ולכן תיקנו להגיד את זה **קודם התפילה** - כי זה מעלה את התפילה למעלה, וגם לפני שהולכים לישון - בעת שקורין קריאת שמע שעל המיטה, כי זה מעלה את הנשמה למקום קדוש וגבוה, שהיא תוכל להחזיק מעמד ולחזור בעזרת השם בבוקר לחיות - שיזכה ל'תחיית המתים' בבוקר... זהו **"שֵׁם מ"ב"** - 'שֵׁם שֶׁל שְׁמִירָה'!

חזרנו בקיצור על כמה נקודות חשובות של **פרשת השבוע**, ובתוך **ימי 'בין המצרים'**, שהם ימים מאד מסוגלים להתקרב להקב"ה! מברכים כבר חודש מנחם־אב - אנחנו מנחמים כביכול את הקב"ה, והקב"ה מנחם אותנו! **ולוקחים ברצינות את הימים הקדושים הללו!** ואכן, באופן חיצוני יש את כל הלכות האבלות שצריכים להתנהג בהן, אבל באופן פנימי אדם צריך לדעת שהם ימים גדולים וגבוהים מאד!

החוזה מלובלין זי"ע אמר על דברי הגמרא: **'משנכנס אב ממעטין בשמחה'** - איך **'ממעטין'**? **'בשמחה'**! שאדם הוא בשמחה, והוא ממעט עצמו, וזוכה להגיע לעניין של **"מטות"** - שהוא **ממעט** ומשפיל את עצמו, והוא מחליט פעם ולתמיד: **'אני לא פוגע באף־אחד!'** והוא זוכה להיות "גמיש", ועל־ידי־זה יגיע ל**"מסעי"** - יגיע לכל המקומות שהוא צריך לתקן, ויסיים **"חזק חזק חזק ונתחזק"**! אחר שמסיימים את שתי פרשיות אלו: **'מטות־מסעי'** - מכריזים: **'חזק חזק חזק ונתחזק'** - אתה תהיה חזק, ותזכה בעזרת השם להגיע לתקן את כל מה שצריכים...

הקב"ה יעזור לנו שנזכה שימים אלו יתהפכו לנו לששון ולשמחה, בעזרת השם יהיה בניין בית המקדש בקרוב, יבוא משיח צדקנו ותהא הגאולה השלימה!